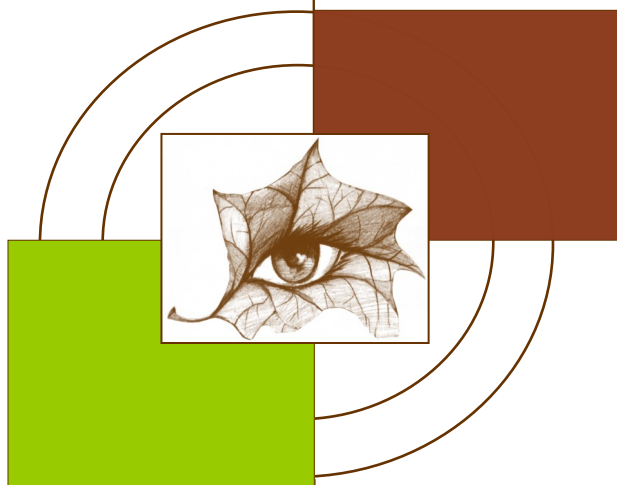

**M
A
R
T
I
N
S
K
Á**

**P
O
E
T
I
C
K
Á**

**J
E
S
E
Ň**

**ALMANACH
TVORBY
ÚČASTNÍKOV**

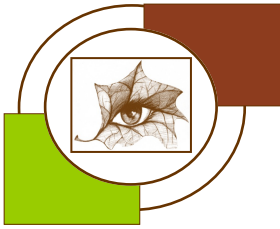
2015

Stretnutie literátov v Martine a v Turčianskych Tepliciach.

V dňoch 18. – 20. septembra 2015 zrealizovala Turčianska knižnica v Martine medzinárodné podujatie Martinskú poetickú jeseň. Išlo o 12. ročník stretnutia autorov a literárnych klubov zo Slovenska, Česka, Poľska a Talianska. Tvorba autorov bola slávnostne prezentovaná v piatok popoludní v Turčianskej knižnici. Umeleckého prednesu sa zhostili Milada Záthurecká a Martin Klein. Po programe sa účastníci presunuli do Turčianskych Teplíc, kde prebiehal ďalší program. V sobotu absolvovali prehliadku Galérie Mikuláša Galandu a vychádzku po teplickom parku. Popoludnie bolo venované autorským čítaniam, petangovému turnaju a relaxácii v aquaparku.

Srdečne vítame všetkých účastníkov Martinskej poetickej jesene 2016, ktorá sa uskutoční v Martine a želáme im príjemne strávené chvíle a pekné zážitky.

Tat'ana Sivová

Cestovateľ

Vyšiel som z kníhkupectva spokojný. Knižku **Paralelné svety a my**, sa mi konečne podarilo zohnať.

„Dávajte pozor, človeče!“ začujem vyčítavý hlas. Kniha mi vypadne na chodník.

„Prepáčte!“ ospravedlňujem sa mužovi v rokoch.

„Paralelné...čo? Svety? A to je čo?“ neznámy ostáva stáť. Zrazu sa mi tvár tohto človeka vidí akási známa.

Aj on sa začína usmievať.

„No toto, Roman Skalák. Nespoznávaš ma, ja som Pišta Malec.“

Pišta Malec, čo sa dal sa na všetko nahovoriť. Ale teraz už predom mnou stojí prešedivený päťdesiatnik.

„Čo si robil tie roky?“ rýchlo kladiem otázku.

„Vyučil som sa za elektrikára. A ty Roman, čo? Čo si sa dal na staré kolená na elektriku? „

„Na elektriku? Som ornitológ.“

„Tá knižka, paralelné...nie je tam chyba? Nemajú to byť ..paralelné spoje?“

„Nie Pišta. To sú svety, paralelné svety.“

„Tak je to hlúposť. Roman.“

Pišta, Pišta, ty ma budeš poučat?, vytýkam mu v duchu.

Nahlas však volím miernejší tón, lebo túžba, že ho znova dobehnem, ma neopúšťa.

„Pišta, pozývam ťa na pivo.“

„Na jedno malé, nedbám.“

Vošli sme do prvej krčmy.

Len čo sme si upili prvý smädný dúšok, Pišta sa rozhovoriť. Keď skončil, utrel si spotené čelo a stíchol.

„Pišta, čo na tom, že zabudneš, kde si čo dal. To sa stáva aj mne.“

„Roman, ja nachádzam veci na miestach, kde nepatria.“ protestoval Pišta.

Zasmial som sa. Beriem knižku zo stola do ruky a mávam s ňou nad stolom ako s mávatkom.

„Pišta, som presvedčený, že prechádzaš paralelnými svetmi.“ Pišta sa na mňa podozrievavo pozrel.

„Pišta, vieš ako vznikol svet podľa biblie?“

„Roman, Boh stvoril svet za šesť dní a na siedmy odpočíval.“

„Správne, a vedci len dodávajú, že nevznikol len jeden vesmír, ale veľa rovnakých ako je náš. Líšia sa len drobnosťami.“

„Roman, toto je len veľká fantázia.“

„Nie, nie je. Ale občas sa stane, že sa na krátku dobu niekde dotknú a veci alebo ľudia sa pomiešajú.“

„Pomiešajú?“ pokrútil hlavou Pišta.

„Napríklad ty, našiel si svoj zverák pod stromom, nôž na kuríne. V tento moment, keď nájdeš veci kde nepatria, si v inom vesmíre. Vo svete svojho dvojníka.“

Pišta sa len neveriacky usmieva.

„Pišta, toto stojí za preskúmanie. Len nesmieš tú vec odkladať na miesto, lebo kúzlo pominie.“

„Roman, nie že by som ti veril, ale ako nazývajú tí naši dvojníci so svojimi ženami, to ma teda zaujíma.“ vyhlásil Pišta.

Už vedel, že sa chytil. Kiež by som bol pri tom, keď niečo vyparatí.

XXXXXXXXXX

Od môjho rozhovoru s Pištom prešiel mesiac. Vlastne by som na neho aj bol zabudol, keby sme sa opäť spolu nezrazili, teraz v Tesco.

„Roman, kamarát.“ vrhol sa na mňa.

Preľakol som sa. „Čo, čo sa deje, Pišta?“

„Sedem tých žien som pretiahol.“

„Akých žien?“

„Dvojníčiek, z paralelných svetov, Roman, funguje to.“

Zaskočilo ma to.

„Roman, Marta sa chce s tebou rozprávať.“ pokračuje Pišta a následne k nám pristúpila sympatická štyrid-

„Martuška, toto je Roman Skalák.“ Pani Marta len kývla hlavou a Pišta sa v tom kamsi vytratil.
„Pán doktor, prvý krát, keď za mnou Pišta prišiel, že som jeho nový vesmír, sa správal násilnícky. Keď som sa ohradila, vyhovoril sa na vás, že ste mu to vy na jeho sklerózu poradili takúto terapiu.“ s rozpakmi mi oznamovala pani Marta.

Počúval som ako obarený. *Tak terapia, ty sviniar! No počkaj!*

„Vlastne som vám chcela poďakovať. Zabávam sa na tom, že Pištovi prekladám veci. Je to pre neho znamenie, keď sa na plote objaví košík, alebo džbán. Len jedno nechápem, že viackrát za sebou ne-reaguje na ten istý predmet. Tvrdohlavo mi džbán prehadzoval naspäť, až sa otlkol. Myslíte, že ho to prejde?“ S prosbou v očiach sa na mňa pozrela.

Ľutoval som ju, ale bol som nahneváný na to, že ma Pišta do toho zatiahol.

„Ešte je len v začiatkoch, pani. Treba mať s ním strpenie.“

Po mojich slovách sa pani Marta zvrtila a odišla.

Pišta sa objavil, akoby vyrástol zo zeme.

„Roman, dobre?“ číhavo sa opýtal.

To už vo mne vrelo.

„Takže terapia, ty, ty, cestovateľ. A prečo len sedem, prečo nie rovno tridsať?“ posmešne zakončujem.

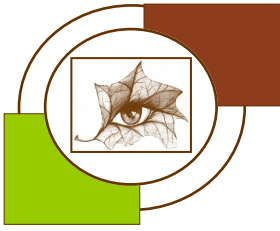
„Roman, vravel si, že tá istá vec, ktorú nájdem pohodenú predstavuje jeden vesmír. Ale keď nájdem tú istú vec znova, je to ten istý vesmír, však‘?

„Áno, ale nechápem kam mieriš.“

„Tak potom je tam aj tá istá dvojníčka. Nechcem sa viazať. Tak som jej hrniec hádzal späť, aby sa kúzlo stratilo.“ Vysvetľoval mi Pišta a ja som nevedel, či tomu naozaj verí, alebo si robí zo mňa srandu.

„No hlavne, že je s terapiou spokojná pani Marta, tvoja manželka.“ provokatívne mu naznačujem, že som ho prekukol.

„Roman, Marta je moja suseda. Dúfam že mojej žene neprezradíš, že si občas zacestujem,“ vyhrkol zo seba Pišta a rozbehol sa preč.

RASTISLAV DALECKÝ

) názov básne je na jej konci (

Žiadne klamstvá
žiadne podvádzanie
žiadna pomsta

Tak sa zastav
povedz im nie
v pravde ostaň

...

a potom môžeš lietať
plávať či zdolávať vrcholy
z krajiny snov a predstáv
do lúk a lesov do polí
Kde zaseješ čo zožneš
premeniš prácou na chlieb
kde pomôžu Ti ohne
odkazy otcov matiek

...

A preto pracuj rob a zdieľaj
to čomu veríš čo máš rád
čo dovedie Ťa do cieľa
bez nelásky a subazrád
S vášňou

Možnosti Vlka

Kamene vo mne
zašité
namiesto Karkuľky,
vlečiem smädný
ku studni.
Napijem sa...?
alebo utopím...?
Môj Bože?

V sobotu...

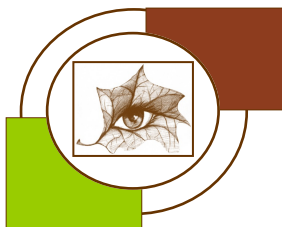
Lúči sa, duchom
prítomná až veľmi.
Vyhol sa súcitnému bozku.
Svieca mu večer naplakala
plné dlane vosku.
Iba tie prvé slzy
boleli.
Začalo sa už brieždiť
k nedeli...

Sebectvo

Čím ďalej tým viacej
je v náručiach prázdno
veď aj do tej vlastnej
vídavam až na dno.

Bojíme sa prijať
aby nebolelo
a tak miesto ohňa
často iba tlelo.

Na ulici plnej
prázdnych náručí
vietor piesok ženie
rovno do očí.

Misa šošovice

To ti teda poviem, to je odvaha dať v dnešnej dobe výpoveď!“ Vlado odchlípol z piva. Na nose mu zostal visieť drobný, snehobiely stalaktit. Spakruky ho utrel.

„Čo všetci vyťahujete nejakú dobu?! Akože my nič, to nám bolo zhora dané a my v tom musíme žiť. Vždy bola predsa nejaká doba! Každý je strojom svojho šťastia. Každý má slobodnú vôľu rozhodnúť, ako bude žiť. Taká je doba – to je iba výhovorka!“ Ján Šlogár sprudka postavil polliter na stôl, až mu z neho vyšplachla všetka pena.

„Len sa nerozčuľuj. Ja len... Poznám chlapov, dobrých chlapov, čo už pár rokov nikde nerobia. Túlajú sa ako ovce po grúňoch a hľadajú robotu. Nikde nič. Len sem-tam nejaká brigáda. Zopár z nich našlo robotu v Čechách, a tiež v Anglicku. To ty určite nechceš, vidieť si rodinu raz za mesiac, alebo dokonca za polrok.“

„Teda nie! Mladšej dcére Katke hrozila na pol roku štvorka z matiky. Učil som sa s ňou a na konci školského roku prekvapená matikárka váhala, či jej na vysvedčení nedať jednotku. Aj z ostatných predmetov si polepšila.“ Ján sa odmlčal a zvlažil hrdlo poriadnym dúškom piva. Potom zamyslene a s menším elánom pokračoval:

„Len peniaze začínajú chýbať. Tá staršia, Janka, ide na strednú do Bystrice. Bude treba platiť cestu, internát...“

„Ako dlho si bez práce?“

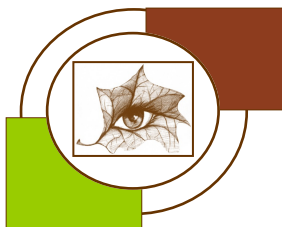
„Piaty mesiac. S tým som nerátal. U vás elektrikára nepotrebujú?“

Na břehu Ostravice

Na břehu Ostravice rostou topoly,
řeka tam tvoří slepá ramena,
tam jsem si četl a učil do školy.
Na břehu Ostravice rostou topoly
tam jsme skládali svá lože kamenná.

Na břehu Ostravice roste zlatobýl,
tam blízko tenisových kurtů,
koupal jsem se a o životě snil.
Na břehu Ostravice roste zlatobýl
a s děvčaty jsme studovali KAMASUTRU.

Jsou jistě řeky známější v celém světě
než stříbropěnná Ostravice,
já se v ní koupal v každém létě.
Jsou jistě řeky známejší v celém světě
já již nepotřebuji jinou řeku více.

Z chystané knihy příběhů ze zubní ordinace „**Vypláchněte si!**“

Uklízečka!?

Na tradičním podzimním semináři v královéhradecké fakultní nemocnici pojmenovaném po bývalém přednostovi stomatologické kliniky Leonu Szamovi „Szamův den“ jsme se o přestávce občerstovali.

Tradiční miniraut probíhal celkem běžně, ale když jsem použitý hrneček neměl kam odložit, všiml jsem si nedaleko postávající snědé dívky. Pomyslel jsem si, že ona Romka má na starost zřejmě špinavé nádobí. Přinesl jsem hrneček k ní a naznačoval, že nevím, kam se špinavým nádobím. Doufal jsem, že se konečně ujme své práce a začne sklízet špinavé nádobí. Usmála se a naznačila, abych tam hrneček položil. Pomyslel jsem si něco o „líném“ personálu, ale raději jsem pospíchal do posluchárny.

Proběhla ještě jedna přednáška, když se ujal slova přednosta kliniky doc. MUDr. Slezák. „Rád bych vám představil vzácnou návštěvu. Na naší klinice totiž od září pracuje jako stážistka zubní lékařka z Ekvádoru slečna doktorka... (jméno si už nepamatuji)!“

A kdo myslíte, že se zvedl a šel na pódium k panu docentovi?

Moje „uklízečka“!

Studnička

Číra studnička
ruky si v nej ochladíš
a je po smäde.

Samota

Mesiac si svieti
sakura vonia nocou
a ty mi chýbaš.

Rosa

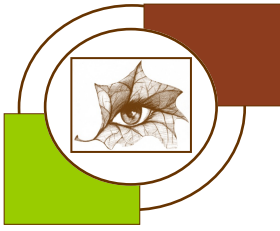
Ešte si spala
keď som ti rosu zbieral
na ranný kúpeľ.

Vinohrad

Štedrý vinohrad
do sudov slnko skrývaš
v zime ťa hreje.

Pokoj

Staré bonsaje
jazierko plné kaprov
a pokoj v duši.

Láska je v tebe. Láska je v nás

V hľbinách duše túžiš po láske,
v záplave citov, v mori ľahkých snov.
Májové rána budia sa v tebe
ty blúdiš hmlou za láskou jedinou.

**Daruj ju sebe, zachyť jej hlas!
Láska je v tebe. Láska je v nás.**

Trilky sú nežné, hlasy ťa hľadajú,
krása pokojná, láska opojná.
Srdcom prúdi cit, krásna lásky niť,
stačí len chcieť a môžeš ju zazrieť.

**Daruj ju sebe, zachyť jej hlas!
Láska je v tebe. Láska je v nás.**

Pošta

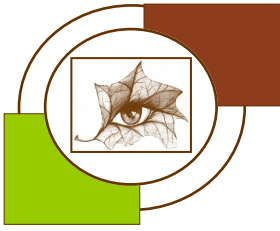
Poviem to tajomstvo vode,
že niečo ma ťahá – k tebe.
Zverím sa jarnému vetríčku,
že rumeniš mi tváričku.

Mám odkaz pre slnce na nebi,
že bez teba – zdá sa – neviem žiť.
A ty? Odkážeš mi po ružičke,
že patríš mne – hanblivej, maličkej?

Spomienky na lásku

Zbalil si mi do batohu
teplo šťastných letných rán.
Vraj minuli sme všetku nehu,
novú si má zohnať každý sám.

Zahodil si náruč sľubov,
roztrhal si spomienky.
Nové pripravuješ s druhou.
Z ruže otrhal si lupienky.

Vraciaš sa mi

Už sa mi len vraciaš v spomienkach,
pokojnejší a hmlistý,
ako noc, čo ma kolíše,
ako kedysi tvoja náruč...

Už sa mi len vraciaš v snách,
neistých
a rozplynieš sa skôr,
než stihnem zavolať:
neodchádzaj!

Hľadám Ťa,
Čakám Ťa,

Ty sa mi však strácaš so svitaním.

Je veľa chodníkov

po ktorých moja noha kráča,
ale len jeden je,
na ktorom horká slza
moje oči zmáča.
Tu zastane môj krok,
ston srdca zazvoní,
hlava sa s pietou
čiernej zemi pokloní:
tu leží druh môj,
tu ležia moje sny,
tu skončil sa deň
ťažký i krásny.
Tu je ten koniec,
keď zostala som sama,
tu je to všetko pekné,
čo s láskou som pochovala.

Novodobý Bonaparte aneb neznalost se krutě trestá.

„Sesterna“, „Lékaři!“, „Vyšetřovna“ a ještě dvě další tlačítka bez jmenovky. Stal jsem před dveřmi, které toho pamatovaly asi víc než já a také by potřebovaly nějaký ten chirurgický zákrok. Stlačil jsem „Sesterna“ a naslouchal, jak za dveřmi začal neúnavně vyzvánět telefon. Dveře se prudce otevřely a energický hlas zdravotní sestry mne vytrhl z chvilkového zasnění.

„Co si přejete?“ Nějak mi to nešlo dohromady. Podle těch dveří jsem očekával unavenou sestřičku v důchodovém věku a ona byla mladá, svěží a docela krásná.

Nesouvisle jsem ze sebe vykotal: „*Prosil bych profesora Hřebíčka.*“ a při těch slovech jsem sebou šil jako bych měl kožich plný blech. Předklonila hlavu, natáhla krk, nadzvedla obočí a přes horní obroučky brýlí si mne změřila od hlavy až k patě. Nedokázal jsem ten její kukuč dost dobře definovat. Bylo to pohrdlivé, nebo vyčítavé? Nevím.

„*Na konci chodby a zvoňte na „Operační sál. Pan přednosta tam jmenovku nemá.*“ Prstem ukázala, kam mám jít a bez dalších řečí mi před nosem zabouchla dveře. „*To to začíná.*“

Profesor mne ale přijal jako starého známého. Ani jsem mu pořádně nestačil říct, od kterého urologa jsem dostal doporučení, přátelsky mne chytil za rameno a už jsem byl vtlačen do hlubokého křesla. „*Dáte si kávičku?*“ „*Ne, ne, chtěl bych jen vědět, co mne čeká.*“

„*Dobře, dobře, tak to vybavíme rychle.*“ Chtěl jsem podotknout, že nikam nespěchám, on mne ale předběhl další otázkou. „*Co děláte?*“

„*Jsem šéfredaktor jednoho technického časopisu.*“ „*A jak, daří se?*“ pokračoval.

„*No nestěžuji si, jen nemám ani tušení co mne čeká po tak vážném zákroku.*“

„*Zákrok, zákrok. Operaci prostaty tu děláme, jak na běžím páse. Je to vážný zákrok, to ano. Když se ale dohodneme, budu Vás operovat já. To mi můžete věřit. Žádný medik se ve Vás vrtat nebude. A já mám ty nejlepší zkušenosti. Když vás otevřu, v prstech ucítím, co je třeba odstranit a co nechat. Hodně na tom záleží. To mi fakt můžete věřit. Po operaci budete zase chlapík.*“ Chvilku se odmlčel a pokračoval. „*Za těmito dveřmi garantuji absolutní diskrétnost. Tu jsme v naprostém bezpečí. Tu můžeme v klidu všechno probrat.*“

„*Říkáte šéfredaktor?*“ Bylo vidět, že trochu znejistěl. „*Vy si hovory nahráváte, že ano?*“

„*Ale kdeže, dnes si veškeré texty a fotografie posíláme e-mailem a vyhneme se tak spoustě nedorozumění*“ rozšafně jsem podotknul.

„*Ano ano, nedorozumění. A co byste potřeboval vědět?*“

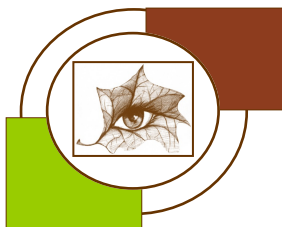
„*No, já bych chtěl vědět, jestli by to nešlo řešit nějak méně radikálně a hlavně jak se změní kvalita mého života po operaci.*“

„*Aha aha, jiné, méně radikální řešení a kvalita života. Jestli tomu rozumím správně, Vy mi nevěříte! Když mi nevěříte, já Vás operovat nechci. Jsem pověřčivý a nedůvěra přináší smůlu.*“ Opět mne chytil za rameno a ani nevím jak, obratně mne vyhodil na tu dlouhou chodbu.

Nevím proč, v ten okamžik jsem si vzpomněl na jednoho chirurga z Rokycan.

Za minulého režimu, za éry Tuzexů a tuzexových poukázek, mu říkali Bonaparte. Myšleno, Bony, nebo parte.

Hřebíček. Hřebíček do rakve. K sakru, měl jsem to tušit. Měl jsem to vědět. Chtěl úplatek! Nebo ne? Když ano, tak kolik? A to jsem si myslel, že umím v lidech číst. V tomhle ohledu jsem naprostý panik a fakt, fakt tu operaci potřebuji a nic jsem si nenahrával.

PAVLÍNA KOLLÁROVÁ

Sucho

V korytech drhne písek
Ryby touží po křídlech
Zem zjizvená
Upíná pohled k nebi s velkým břichem

Si náš
Roste v tobě pýcha
Jenom pár kapek
Vyplač se z ní

Za provazy vody
platí se slzami

MARCELA KUBOVÁ

Tri haiku

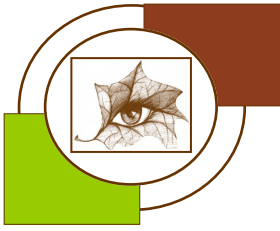
Naboso kráčam
zasneženým úbočím
už len v spomienkach

Oziaba dušu
rozpálená hladina
tichého mora

Uprostred leta
prašné polia spievajú
presmutnú pieseň

M
A
P
O
J

2
0
1
5

Ako som sa stala prababkou

Bolo skoré popoludnie a detské ihrisko ešte zívalo prázdnotou. Vnučka Bibianka tisla pred sebou kočík so Zuzou. Zastala pri preliezačkách. Prihovorila sa Zuze, pohľadila ju po hlávke a rozbehla sa ku šmýkačke. Tri, či štyri razy sa spustila dolu šmýkačkou a opäť prešla ku preliezačkám. Posadila som sa na lavičku a zahľadela do zeme. Pomedzi drobné kamienky kľučkovali mravce. Poniektoré sa nemotorne teperili s batožinou a narážali do kamienkov. Blízko mravca mordujúceho sa s muškou, zastali nôžky v bielych teniskách. Zdvihla som hlavu. Predo mnou stálo drobné, blond'avé, asi štvorročné chlapča. - Ahoj! - pozdravilo rázne. - Ahoj! - odzdravila som. - Som policajt, - povedal smelo. V tomto momente som sa rozhodla vstúpiť do jeho hry. - Aha....a kontroluješ občianske preukazy, - tipla som a siahla po taške. - Nie! - ohradil sa rázne a dodal, - chytám zlodějov! - Ach, táák! - zvolala som s obdivom a doširoka otvorila oči. - Tu mám pištoľ, - tľapol si po pravej strane stehna. - Mhm... - prikývla som. Potom siahol rukou za chrbát a riekol: - Tu mám putá.... a tu megafón, - zodvihol nad hlavu ruku. Poobzeral sa po prázdnom ihrisku a dôležito povedal: - Idem vyzvať občanov, aby opustili ihrisko, lebo budem musieť asi aj strieľať. - No, to určite musíš upozorniť, - pritakala som a dodala, - kvôli bezpečnosti. - A to ideš sám na takú veľkú a nebezpečnú akciu? - opýtala som sa a pokračovala, - zá'ah na zlodějov robí vždy väčší počet policajtov, či kukláčov... Chlapča si hrablo rukou do vlasov a dôležito odvetilo: - Ja chodím len so starkou. Otočil sa a prstom ukázal na dve rozprávajúce sa ženy na chodníku: - Tam je starká. Zarozprávala sa s tetou. Vzápätí pribehla vnučka a bez okolov sa chlapca opýtala, ako sa volá. - Samko, - odvetil chlapček. - Ja som Bibiána, - predstavila sa vnučka a pokračovala, - ak chceš môžeme byť kamaráti a budeme sa spolu hrať. - Áno, áno, budeme kamaráti, - pritakal Samko a razom zabudol na vyludnenie ihriska a zá'ah na zlodějov. - A ako sa budeme hrať? - opýtal sa a nasledoval vnučku ponáhľajúcu sa ku kočíku so Zuzou. - Na maminu a tatina, - odvetila Bibka, tiskajúc pred sebou kočík. Vedľa nej kráčal o hlavu nižší Samko. - A kde ideme teraz? - opýtal sa. - Domov, - odvetila vnučka a zamierila ku vysokému smreku. To už prichádzala ku mne Samkova starká. Po pozdrave sa s úsmevom spýtala: - Pochválil sa vám Samko koľko zlodějov pochytil od rána? - Nie, to neprezradil, ale strojil sa pochytať ďalších. Lenže mu to prekazila vnučka. - odvetila som. - Už sú manželmi, majú dieťaťko a bývajú pod smrekom, - mávla som tým smerom rukou. - No, teda....zomlelo sa to akosi prirýchlo, - riekla a zatvárila sa začudovane. Po chvíľke dodala: - Čo už, doba je rýchla, - a posadila sa na lavičku vedľa mňa. - Veru tak, už sme aj prababkami, - povedala som s povzdychom. "Mladí" sa pomotkali v byte pod smrekom a o chvíľu už celá rodinka prechádzala povedľa nás. Bibka zastala a oznámila nám, že idú na nákupy, lebo majú prázdnu chladničku. - A máte peniaze na nákup? - opýtala sa prastarká. - Nemáme, ale vytiahneme si z bankomatu, - odvetil Samko a pokračovali v ceste. Zarozprávané sme ani nepostrehli, kedy sa mladí vrátili z nákupov. Vnučka sa vrtela v kuchyni a Samko kočíkovoval po ihrisku Zuzu. Odrazu si to zamieril ku nám a opýtal sa, či by sme na chvíľu nepostrážili Zuzu, lebo sa musí ísť za strom vycikať. Samozrejme, že sme naše roztomilé pravnúčatko s radosťou povarovali a vytešili sa ním. Zanedlho sa z okna bytu pod smrekom ozvalo: - Samko, Zuzo, Samkova starká, moja babka, poďte obedovať! Navarila som výborný obed! - A čo si navarila? - opýtal sa Samko. - Pečené kinderko a čokoládové palacinky so zmrzlinou, - odvetila Bibka. Nuž, veruže sme s prasvatkou hneď vstali a ponáhľali sa ku stolu. Také delikatesy si predsa nenecháme ujst'.

MARTA MALÁNIOVÁ-LÚČNA

M
A
P
O
J

2
0
1
5

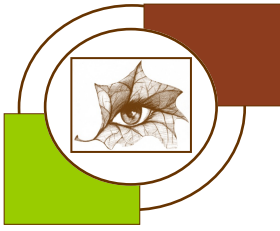
Nekonečno

Viem, je to viac ako tento vzduch.
Viac ako krása nebeských dúh.
Viem, je to viac ako rytmus všetkých srdc.

Pre nás je tam možnosť života?
Tam je veľký priestor pre dobro.
Tam je miesto pre nekonečnú lásku.

Je to iná cesta života!
Tam niet vôbec priestoru pre zlo.
Len pre Lásku. Ta nemá žitia vrásku.

Nekonečno pozná ľudský duch.
Viem, je to len jedna z ľudských túh.
bože, spoj nás všetkých v jeden tlkot srdc!

Učiteľ a žiak

"Smiem si prisadnúť?"

"Nech sa páči, mladý muž."

"Nebojíte sa?"

"V mojom veku sa už niet čoho báť."

"Ak si k Vám na lavičku prisadne ošarpaný neznámy chlap... v pustom parku... ja by som sa bál!"

"Ak sa nemýlim... až taký neznámy nie ste..."

"Pamäť vám veru slúži úctyhodne, pán profesor."

"Až taký ošarpaný ste však nikdy neboli..."

"Nuž, časy sa zmenili... aj ja som sa..."

"S tým nesúhlasím! Máte síce zarastenú tvár, šedivé vlasy v mladom veku, otrhané páchnuce nohavice... ale inak ste sa vôbec nezmenili."

"Vždy ste si boli istý tým, čo hovoríte... že, pán profesor? Ani vy ste sa nezmenili..."

"Ani som sa nechcel..."

"Ale chceli ste, aby som sa zmenil ja... aby som bol niekým iným... a ja som to tak strašne nechcel... bol som tak tvrdohlavý."

"To nebola tvrdohlavosť... to bola spupnosť... hanebná pýcha a arogancia..."

"Aký je rozdiel medzi tvrdohlavosťou a mnou?"

"Tvrdohlavec si stojí za svojím názorom... vy ste žiadny nemali. Len ste opovrhovali autoritami a zúrivo ste sa bránili uznať, že by som mohol mať pravdu."

"A vy teraz potrebujete počuť, že ste mali pravdu!"

"Hovorím, že ste sa nezmenili... opovrhujete mnou aj dnes... a vo svojej hlave mi vsúvate myšlienky a konania..."

"Máte pravdu... spokojný?"

"Ak má byť pravda takáto, tak s ňou predsa nemôžem byť spokojný... ani som nikdy nebol, hoci som tušil, ako skončíte. A ja pravdu predsa nepotrebujem, veď ju mám."

"Nerozumiem."

"Pravdu potrebujú tí, ktorí ju nemajú. Vy zase nemáte peniaze a evidentne ich potrebujete."

"Takže mi pomôžete?"

"Nie!"

"Nie? Vy mi úplne ľahostajne odmietnete pomôcť?"

"Áno. Moja úloha sa už skončila. Naučil som vás veci, za ktoré ste nikdy nepoďakovali. Ukázal som vám cestu, po ktorej ste sa nevybrali."

"Chcel som ísť svojou cestou! A vy ste mi ju schválili!"

"Omyl... upozornil som Vás, že každý má právo voľby. Ale čo vás na konci vašej cesty čaká, už musí prijať každý sám..."

"...dôstojne prijať zodpovednosť za svoje činy... Pán profesor? Ste zo mňa sklamaný?"

"Na to by ste sa mali opýtať vašich rodičov..."

"Ak by som sa nehanbil ukázať sa im na oči... Pán profesor, nenechávajte ma tu!"

"Hodina sa skončila... každá hodina sa raz skončí... hoci vyučovanie nikdy."

Koktejl života

Život je hazard
život je umění
bojovat s ním
to nic moc nemění
snad je to sázka do loterie
život je tam, kde to žije

a proto
tříkrát denně kapku smíchu
do toho dvě kapky hříchu
a malér
v podobě koktejlu života
je na místě
na život musí být punc
život musí mít šmrnc

život... vzpomínka... domov...

Vzpomínka na domov

Jsi čistou vzpomínkou na krásu
jsi hřejivě něhou projasněná
jsi nevinné dětství
jsi pocitem štěstí
jsi prostá a obyčejná
jsi stálice věrná
jsi nepolapitelná
jsi nekonečně má

má...má...

Měli jsme doma v kuchyni obrázek.
byl na něm namalován domeček a tento text:

Ať je domek malý jen
ale láskou vyplněn
stále je tam mír a klid
kdo tam žije
šťastný lid

po úmrtí rodičů připadl tento obrázek sestře
velké krásné obrazy vyhodila
ale kdo by vyhazoval štěstí
když je máte ukryto v srdci

Odvrátená strana dňa

Večer drží
modré svetlo
za pačesy.
Prúdové čiary
slabo krváčajú.

Oranžový mesiac
zapol noc
na posledný gombík.

Tma nevie
kam z konopí
a postáva nahá
na rohu.

Svitanie stepuje v čakárni
a odbíja priesvitne
železný čas.

Návraty

Mala som rada starú, známu horu,
živičnú vôňu, meniace sa tiene.
Vždy mala pre mňa čas – i pochopenie.
Hladila som jej popraskanú kôru

a ona zato láskala mi dušu,
chladila vánkom ubolenú hlavu,
núkala nohám mäkký mach a trávnu
a smädným perám čistej vody čašu.

Ubíhal čas – a míňali sa roky.
Zabudla som tie vzácne, tiché miesta.
Žitím ma viedla vychodená cesta
a iným smerom viedli moje kroky.

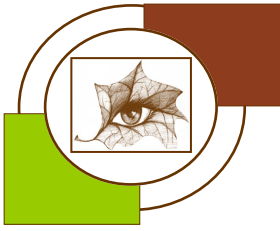
Prišiel čas vrátiť, čo sa vytratilo,
nadviazať tenké pavučinky nitky...
A hora praská a šumí tak milo
a stratenú ma víta bez výčitky.

Je letný večer

Neskorý večer sporé svetlá zháša
a slová básne tíško plynú z pier...
Očarila ma tichá letná krása.
Len uchopiť ju – a dať na papier.

Rožkatý mesiac čistým nebom pláva,
znavený pútnik, čo sa vracia z ciest.
Večer čo večer na cestu sa dáva.
A naokolo plný košíar hviezd!

Je letná noc – a nádherná to chvíľa.
Vychutnávam ten zázrak okolo
a sama neviem, ako by som žila,
keby tej Božej krásy nebolo!

BLAŽENA OVSENÁ

Keď som sa Holand'ana Marca opýtal, ako sa mu podarilo tak veľmi zbohatnúť, povedal, že najskôr začal robiť ako barman, potom ako poisťovák, potom robil v akejsi firme a nakoniec začal biznis s výrobou nábytku v Poľsku. Jeho ročný obrat robil 1,8 mil. dolárov.

"Koľko vás doteraz stála cesta?" spýtal sa nás zvedavo.

"Osem mariek každého, " odpovedali sme mu. Toľko nás stál ten prekliaty vlak do Baden-Badenu.

On sa začal strašne smiať, lebo vraj denne minie asi tisíc dolárov. Nedokázal pochopiť, ako sme mohli minúť tak málo. My zase, ako on tak veľa.

Tých osem mariek na neho spravilo taký veľký dojem, že nás potom dokonca pozval na večeru.

Na rozdiel od tupých slovenských novozbohatlíkov, Holand'ania sa bohatstvom nevychvaľujú, preto ani Marco nenosil nejaké luxusné šaty. Aj na pumpe mal len vyťahané tričko, bermudy a obyčajné šľapky.

Vraj presne takto žobrácky, vlastne ešte o poznanie horšie bol oblečený aj raz vo svojom jazdeckom klube, kde si ho vtedy všimla istá bohatá Lady, keď sa rozprával s jej dcérou, ktorá mala údajne fakt dobré *kozy*. Marco smrdel od koní, pretože práve dohral polo, šport bohatých, a tá Lady za ním prišla a sprdla ho, aby sa neobšívaval okolo jej dcéry a radšej šiel čosi robiť. Myslela si totiž, že je len akýsi paholok.

Marco ju nechal v omyle a spýtal sa jej: "Ako vám môžem poslúžiť? "

Lady sa dostala do pomykova, a tak mu narýchlo kázala niečo čistiť alebo pozametať.

On zobral metlu a začal jej zametať tesne okolo nôh.

Keď Lady začala uskakovať, aby sa nezaprášila, Marcovi kamaráti sa na nej smiali na plné ústa.

Lady sa urazila, a červená ako paradajka, prísne okríkla Marca: "Kde je váš šéf? Poviem mu, nech vás okamžite vyrazí! Toto som ešte nezažila! "

Vtedy sa Marco oprel o metlu a pokojne jej povedal: "Ja som tu šéf. Táto stajňa je moja. "

Ona razom spl'asla ako bublina: "Ups, asi som urobila malý preš'ap..."

"Urobili ste veľký preš'ap, Madam! "

Marco nám nakoniec povedal: "No a odvtedy ma Lady zdravila na míle d'aleko. A to ani nevedela, že som zopárkrát pretiahol jej dcéru."

Marco sa potom zaujímal, aké dievčatá sa nám páčia. Povedal som, že modrooké blondíny. Tak nám dal tip na pláž, kde vraj chodia blond'avé Švédky.

S Marcom sme sa rozlúčili v Malage na juhu Španielska. Pochodili sme tam Granadu a horskú oblasť Siery Nevady. Tá obasť červených kameňov na mňa pôsobila veľmi vyprahnuto. Povedal som Jarovi, že raz sa toto miesto premení na púšť.

V prázdnom dome

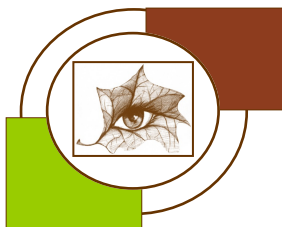
Odomkneš, vojdeš dovnútra.
Privíta ťa prítmie
a zatiahnuté rolety.

Obozretne sa dotýkaš
kredenca, skontroluješ po dome
roztrúsené muškáty.

Dovtedy spravodlivý deň
v skrytosti zosmutnieva.
Všetko raz prebolí. Aj prehry,
aj tie návraty.

Súmrak

Sneh padá za súmraku
a ticho sadá na viečka.
Ako báseň, keď je dobrá
tichučko padá z neba
trúsi sa na zem
a sýti nás všetkých.
Namiesto chleba.

Kvůli němu!

SEDÍM TADY KVŮLI HITLEROVI!

Vykřikoval jsem posměšně jeho jméno. A ukazoval jsem při tom ...

Nelíbilo se jim to.

Psal jsem prý hanlivé dopisy.

Našli je.

Vyslýchali mě.

Nepsal jsem je!

Co mi můžou dokázat?

Někdo to práskl!

Schytal jsem spoustu ran.

Za co?

On byl vždycky ledově klidný.

Že by mě snad chápal?

Ani náhodou ...

Nezuřil, ale jednal!

Tak tady sedím a čekám. Dívám se na mříže!

Den se pomalu vleče. Čekám další, smrtící ...

Sedím tady kvůli němu, kvůli tomu hajzlovi! ... Nemá rád demokracii...

Krucinál! Nemusím ho ...

HITLERA NE!

SEDÍM TADY KVŮLI HITLEROVI!

Vykřikoval jsem posměšně jeho jméno. A ukazoval jsem při tom. Na něj!

Nelíbilo se jim to, voprůzům učitelským!

Psal jsem prý hanlivé dopisy. Jasně že o nich!

Našli je. Kvůli podělaný uklízečce!

Vyslýchali mě.

„Nepsal jsem je!“ tvrdil jsem sebevědomě.

Co mi můžou dokázat? Jsem přece „king“!

Někdo to práskl!

Schytal jsem spoustu ran. Od fotra.

Za co? Za všechny průsery!

On byl vždycky ledově klidný. Narozdíl od táty!

Že by mě snad chápal?

Ani náhodou ... Měl taky plno moudrejch keců. Vlastenec!

Nezuřil, ale jednal! Chtěl jsem ho jen vytočit!

Tak tady sedím a čekám. Dívám se na mříže! V past'áku!

Den se pomalu vleče. Čekám další smrtící žvásty sociálky.

Sedím tady kvůli němu, kvůli tomu hajzlovi! Dějepisáři! Nemá rád demokracii?

Krucinál! Nemusím ho snad pořád omílat v hlavě! Co se mu najednou stalo?

Křičíval jsem na něj přece leccos. Vždycky to skousl!

HITLERA NE!

SEDÍM TADY KVŮLI HITLEROVI???

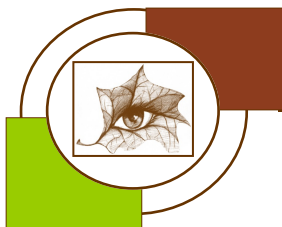
Nejen život s knihou

Mám podezření, že pan Řehounek, když pro nás vymýšlel téma literární soutěže, chtěl se pobavit. Řekne se – život s knihou a klidně může se tam dosadit život s ženou. Vlastní, cizí, nebo takovou tou, co by jednou mohla být vlastní. Každopádně jsou knihy levnější.

A vděčnější. Zkuste si odložit ženu, když ji máte „přečtenou“. Nebo když vás přestane bavit. Většinou se nedá. Žena může být náležitá přítěž. Nejen váhová. Podobně jako knížka se vrací, myslím v myšlenkách, může se vrátit i žena. Není to tak často, však pokud to je, není to jen v myšlenkách.

Vypůjčená knížka je výhodná ekonomicky. Nic nás nestojí. S vypůjčenou ženou je to horší. Průšvih bývá, ať ji vrátíte (myslím trochu opotřebovanou = očtenou), či si jí ponecháte (pořád vás baví).

Čtete, milánkové. Knižka je skvělý společník. Vydrží mlčet a klidně může být jen na jedno použití.

LUCYNA PRZECZEK-WASZKOVÁ

X X X

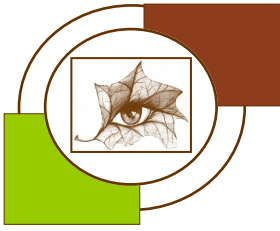
Brzask
skoczył w dzień
promyk słońca
zaszamotał się
w pajęczynie
kropla
przeciągnęła się
skoczyła na ziemię
kap
jak okłask w ZEN
obudziło
dzień

Prežitě

Chrňte si
centové slabiky
pospájané
do eurových slov
Štrngajúce mince
vás potešia
v plynulých vetách
prežitého

Žobrák natíska smutnú dlaň
Idiot nezmyselný výsmech
Vedec preskúmaný atóm
Ožran kľukaté bludisko
Tvorca seba samého

Ž
I
V
O
T

Viem

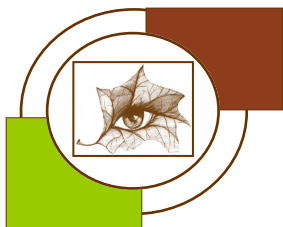
Źila som ťaŹké, smutné roky,
keď bolesť
zhrýzala ma celú.
Odišli smiech i radosť,
spomienky –
dali si ma na večeru.

Svitlo vŹak ráno-
svieŹe, čisté –
nachýlené uŹ k jeseni.
Odkiaľ to Źťastie,
ten tichý pokoj –
viem, odkiaľ pramení?

Viem.

Venované človeku, venované životu, venované cestám

Život je cesta večná,
ty, človek kráčaš večne do nekonečna
a myslíš pritom, že kráčaš vpred.
No človek zlatý, vieš ty vôbec, aký široký je svet?
Veď to neviem ja, ani ty, ani nik.
No všetci vieme a či aspoň tušíme,
nie je to až také samozrejmé,
že si len tak, hore dole svetom chodíme...
Naše telá nesú nohy,
no duše hĺbka našej odvahy.
Žiť život je tak krásne,
no všetci vieme, že život občas bolí.
Veď keď hrdo kráčaš, smelo, priamo, vpred
koľkokrát ťa život pokore učí
a rýchlo ťa vráti na začiatok cesty - späť...
S každým novým ránom
zobúda sa túžba „žiť viac ako včera.“
Kým cítiš to ty, ja, či moja dcéra
je to dobré znamenie.
Veď planéta Zem žije z našich túžob, z našej lásky.
Hrá s nami hru, čo napísané pravidlá nemá.
Viem to, tak ticho nikdy nebudem, nie som predsa nemá.

Podzim

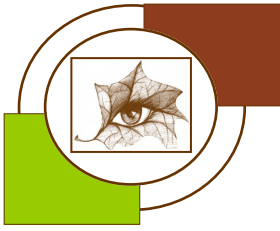
Nahé větve stromů
spínají ruce
nad sesazeným králem podzimu.
Neudržel barvu zelené sedmy
a upustil korunu dláždění
čímž odzvonil
hranu pestrým paletám barev.
To bylo pláče, a té vody
která stékala
po vymydlené kočičí hlavě
k žiznivým kanálům.
Jen mlha se nestydatě rozvalila
pod můstkem, a čeká
až předá vládu listopadu.
Schoulený
v klubíčku rezavého listí
sládne podzimní král.

Často mně lechtá na patách

Často mně lechtá na patách
země se pod nohama chvěje
to havíř soptí
havíř kleje
do prachu do bahna do vody
do vedra do mrazu do kamene
kleje jak pohan
permoník pod zemí
že stohy výkazů
ztuhnou a oněmí
a sám si radši uhryzne
kus tabáku
a spolykaný prach
jen přes zuby cedí
Často mně lechtá na patách
země se pod nohama vzklene
havíř se umývá
havíř se směje
smích střásá špínu únavu i sůl
stéká po hrudi
smáčené potem
Často mně lechtá na patách
severák od Polské fouká
havíř jde smíchem očištěn
kletbou shodil pouta
kráčí chlapík v rytmu podzemí
v své chůzi rozvahu střádá
ze zvyku svírá dlaň
v ní nitky k úsměvu kamaráda
úsměv visící na vlásku
v ní uzavírá těsně
aby nezaspal permoník
píská si k černé cestě

Jediná

Barborko, Barborko,
kde jsi byla,
žes' naše havíře
opustila?
Plakali slzy
krvavé,
ti, co tam zůstali.
Potom - už ne.
Mrtví se dívali
očima sinýma,
že ty, ach, Barborko,
žes' byla s jinýma.
Není to rouhání,
smutno je za nima,
havířů moře je
a ty, jen jediná

Erotické blúzenie

Pri posteli stál „On“, môj idol s erotickým nábojom. Stavaná mužská postava. Výška asi 185 cm, štíhly a vyšportovaný. Ideálny na túlenie, v tej úžasnej posteli s nápismi LOVE.....AMORE.....LIEBE.

Myšlienky mi lietali v hlave rýchlosťou IC-ečka na trati Bratislava – Košice. Silné emócie mi vtlačili rumelku do líc, zrýchľovalo sa mi dýchanie. Zostali sme sami, len „On“ a ja. Podišla som k nemu a skúsene, no s jemnosťou som ho otočila k sebe. Ne protestoval. Stál a čakal. Pomaly, pomaličky som rozopínala jeden gombík za druhým, začala som ho vyzliekať. Stál ako prikovaný, bez pohnutia. Uvedomovala som si jeho jemnú farbu pokožky, pevnosť jeho tela a krásne silné ramená. Pohľad mi spočinul na jeho hrudi, na ktorej vystupovali vypracované tehličky. Srdce mi začalo silnejšie byť a tlak stúpал až do hlavy. Zaháňala som dotieravú erotickú myšlienku, ale tá sa mi odrazom, ako z trampolíny rýchlo vrátila späť. Vzdychna som si. Taká nádhera! Plytkým zrýchleným dychom som sa zľahka oprela o neho. Môj pohyb ho posunul do predklonu smerom na posteľ. Jeho pohyb ma zmiatol. V snahe zachytiť ho, vkĺzla som rukou do jeho rozkroku. Napätie vo mne rástlo. Objala som ho aj druhou rukou a pomohla som mu narovnať sa. Zostali sme chvíľu stáť, len tak vedľa seba „On“ a ja. Pozerala som do jeho orieškových očí a jeho precízne modelovaná tvár s ostrými črtami pôsobila na mňa magicky. Ako v tranze som neustále vnímala jeho prednosti a prechádzala mnou slasná chuť erotiky.

V tom do miestnosti celkom nečakane vstúpil muž. Môj pohľad spolu s mojimi myšlienkami, boli ešte stále pri „Ňom.“ Muž podišiel ku mne a niečo ticho povedal. Vzrušená a sklamaná som na neho vrhla odmeraný pohľad. Otrávená jeho prítomnosťou som hodnotila jeho sexepíl a tiež jeho postavu. Nemal nič totožné s mojím modelom. Bol malý, územčistý s nabúchaným telom a krátkym mohutným krkom býka, ktorý bol odpudzujúco potetovaný. Obkračoval si tučné krátke nohy a pri chôdzi sa prevaľoval z boka na bok. Vyholená lebka sa leskla, ako antikorová misa. S nechuťou som sa ho spýtala, čo by potreboval a pokračovala som v prezliekaní „Jeho“, môjho sexuálneho blúzenia. „On“ len ticho stál a nechal sa prezliekať, otáčať a držať v rozkroku. Upraveného som ho postavila do výkladu obchodu a s nechuťou som sa venovala tomu neatraktívnemu chlapovi.

Ticho nad oblakmi

Satan je vrch (2 421,5 m n. m.) vo Vysokých Tatrách. Názov štítu Satan ako aj susednej Diabloviny (2 380 m n. m.), Diablovho sedla, Pekelníkovej štrbiny, Satanovho sedla (2 300 m n. m.) či Pekelníka (2 374 m n. m.) má svoje korene v ľudových legendách o tunajších vrchoch, podľa ktorých Satan stráži ukryté poklady a vzácne kovy a na odvážlivcov, ktorí sa ich snažia vykopat' zhadzujú kamene. Iná legenda hovorí, že na vrchole Satana sa počas svätajánskej noci schádzajú čerti.

(zdroj: Wikipédia)

„Svoj zrak upieram na vrchy,
príde mi odtiaľ pomoc?
Pomoc mi príde od Pána,
ktorý stvoril nebo i zem.
Nedovolí, aby sa ti noha zachvela,
nezdriemne ten, čo ťa stráži...“
(Žalm 121)

„Doprdele máš ty vôbec charakter?“, pomyslel si do tmy a v zádumčivom premýšľaní pokračoval ďalej.

„To čo bolo za pokryteckého pisáka biblických kravín, ktorý odfláknuto nahadzuje slova na stranu podobne ako ožratý murár riedku omietku na splesnivenú stenu rozpadávajúcich sa toaliet vedľa ošumelej železničnej zastávky, niekde na periférii záujmu o čokoľvek pozemské.“ Preblesklo mu to osvietenou hlavou z displeja, keď už po x-tý krát uviazol v spomienkovej pasci v archíve esemesiek.

Neprešli ani celé tri dni od pietnej rozlúčky a zasa pocítil naivnú potrebu ju aspoň prezvoniť na jej chladný mobil. Sprosté tri dni. Ešte je tomu len toľko. Posraté trojky. Debilná symbolika čísel, od ktorej sa vďaka náboženstvám a mystike očakáva minimálne vzkriesenie na tretí deň, ako to bolo v prípade Biblie. Alebo aspoň mentálna nádej pri čakaní na zázrak, že sa niečo ešte zvrtné. Možno sa prekotí pôsobením božieho zásahu naše vnímanie času, hmoty i priestoru a aktivizuje sa teória ohýbania časových strún, ktorá katapultuje rovno na parkovisko na Štrbskom plese nás oboch. Nie iba ju samotnú, lebo si v tichu a pote chcela vyvetrať kvôli robote hlavu. Ani vo sne by ju potom nenapadlo náhle zmeniť plán a šliapať na bližší Satan, lebo ďalej na Furkotský štít ako mala pôvodne v pláne sa jej s pribúdajúcimi kilometrami už nechcelo. Mohlo niečo ako zázrak prísť, keď už v tomto pozemskom priestore operuje éterická trojica s otcom, synom a bezduchou štafážou ducha svätého. Kde je tu principiálne garantovaná váha slov o nádejach, dobrých skutkoch, odmenách a podobné prdy do vetra, ktoré dookola omieľa uslintaný páter na bohoslužbe?! Kde sú sny a túžby všetkých jeho detí, preboha kde?!!!

Do uslzeného oka mu náhodou práve padla ich krátka textová výmena v mobile zo dňa, ktorý je oslavou všetkých detí.

1.jún

konverzácia Peťka M.:

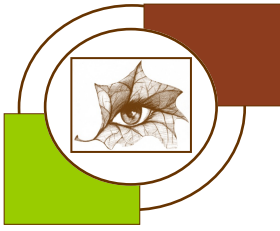
„Pali ahoj.. Počuj moje, len som sa ťa chcela spýtať na prípadnú výbavu na ten Lomničák, že čo presne bude treba? Lebo prídu preplatky za energie, tak si chcem dokúpiť, ak niečo ešte.“

„Peti legíny naostro a žabky.“

„Prečo nie sukňu naostro??.. To sa mi páči viac J“

„No, keď takto pôjdeš, tak ja si dám čestné kolečko okolo Hincového plesa... Ale nie, sedák, há-em-eska (HMS), a aspoň dve expresky.“

„Haha to by sme boli aký pár...“

ANNA URSÍNY-JAMRIŠKOVÁ

Divadelná

Už je to dávno
Igor Hrabinský hral ho
v Martine
Rozcítaná vyšla som
z divadla
Doznieval vo mne
posledný Cyranov výstup
na forbíne
brilantné verše
pána Rostanda

Poet jemných mravov
fyzik bitkár hráč
vtipom kordom vládol
U ozajstného muža
nie podľa šatu
podľa činov
poznať čo je zač
Nezaprel nos medzi očami
Pretváрку a lož skolil švihom
Šľachetnosť nežije z pochvaly
Iný sa pýšil jeho rýmom

(Duchaplný romantický hrdina
stretnúť ho dnes
hneď by som ho ľúbila)

Amorove šípy popletené
zacielia bez rozmyslu
môžu sklamať
netrafia srdce vyvolenej
Roxana nepravého
milovala

Je umieranie ako
listov ladný let
keď im smutná jeseň
zeleň vzala
Cyрана už niet...
S klobúkom na Mesiac odletel
Za slávu mocných nemusí sa biť
Zodratý plášť so sponami stlel
Skviet' ostal sa len jeho čistý štít

MAREK VELEBNÝ

Ráno po špatném spánku
po očku sleduji, jak se probouzíš a vstáváš
rozespalý bez brýlí postupně hádám,
zda tvou šíji halí kus látky
nebo se skvíš celá ve své nahé kráse
pomalu našlapuješ bosa ke koupelně
po chvilce se zpět vracíš jako dokonalá žena
napneš šíji, pohodíš vlasy a oknem pozdravíš nový den,
který oslavíš během na Vyšehrad
na zašlých schodech pavlačového domu
na tebe nerzózně čekají klíče od bytu,
abys mohla rozdávat svůj úsměv matičce Praze

M
A
P
O
J

2
0
1
5

Po flámu

To ráno po flámu
ještě svítí světlo v altánu
bludička ztřeštěností
olizování kostí
vodka na ex vypitá
slušnosti ulita nahlodána
odhodila pas cudnosti
panna
nitky počestnosti zpřetrhány
Srdce kresleno v popelu
na dubové lavici
stydí se
za to ráno po flámu

Podzimní pozvání

Pryč zeleň trav
stromů listoví
šed' podzimu
leze do duše
splín do morku kostí
kluše
Vzpomínka
na vybarvené kaštany
cesta zablácená
tříštivé zrcadlo kaluží
pavoučí domy
jsou bořeny jíním
indigo těžkých oblaků
hostí plesání krkavců
Podzim zve k tanci

Spěch

Do každé škvíry
tlačí se spěch
na rtech slova
nemám čas nelze
Jako vypsaná fixa
tváří se večer
co nevnímá
uvadlý muškát
suché listí
vrnění kocoura
Noc se svléká
aby zase ránem
skonala
Ani krůpěje ranní rosy
nespláchnou
ten spěch

MARTINSKÁ POETICKÁ JESEŇ 2015

**12. ročník stretnutia
literárnych klubov
a autorov zo Slovenska, Česka,
Poľska a Talianska
v dňoch 18. - 20. septembra 2015**

Na organizácii sa podieľali:

**Žilinský samosprávny kraj -
Turčianska knižnica v Martine,
Literárny klub DURIA, Spevácky
súbor Priekopčanka, Daniel
Zemančík, Marián Blažej, recitá-
tori Martin Klein a Milada
Záthurecká.**

**Podujatie finančne podporili:
Matica slovenská a Miestny
odbor Matice slovenskej
v Martine.**

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MARTINSKÁ POETICKÁ JESEŇ 2015 — ALMANACH TVORBY ÚČASTNÍKOV

VYDALA TURČIANSKA KNIŽNICA V MARTINE

V ZRIAĐOVATELSKEJ PÓSOBNOSTI ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

ZOSTAVILI: TAĽANA SIVOVÁ A MGR. BIBIBANA PANIAKOVÁ MELIŠOVÁ

GRAFICKÁ ÚPRAVA: MGR. BIBIANA PANIAKOVÁ MELIŠOVÁ

**PRÍSPEVKY POSKYTLI: Ľubomír Budinský, Rastislav Dalecký, Ľudovít Farkaš,
Milan Fecske, Jiří George Figura, Václav Franc, Marián Herčút, Jana Her-
útová, Jana Herčútová, ml., Magdaléna Hríbová, Jiří Kalivoda, Pavlína
Kollárová, Marcela Kubovová, Eva Kuciaková, Marta Malániová-Lúčna, Ma-
rek Matuška, Libuše Matysíková, Janka Mineková, Eva Očkayová-
Kalabusová, Blažená Ovsená, Štefan Packa, Ilona Pluhárová, Bohumír Pro-
cházka, Lucyna Przeczek-Waszkowa, Marta Rybková, Taťana Sivová, Alena
Stašíková Galvánková, Oldřich Svoboda, Nad'a Šebestová, Lýdia Šimková
Pavel Urban, Anna Ursini-Jamrišková, Marek Velebný, Dajana Zápalková**

Texty neprešli jazykovou úpravou.